

KNJIŽNICA DOMŽALE
61230 DOMŽALE
Ljubljanska 58

TOSAMA

POSREDOVANJE V PROMETU MATERIALA

GLASILO

DOMŽALE

TOSAMA

IZHAJA OD OKTOBRA 1965 · ŠT. 1 · JANUAR 1990 · LETO XXV

IZ VSEBINE:

● Naenkrat toliko demokracije, da verjeti ne moremo

– o pripravi na volitve v neodvisni sindikat

● Delovni koledar 1990

– 15 minut na dan za proste sobote

● Naše plače

– kolikšne bodo naše žrtve za uspeh Markovičevih ukrepov

● Na potezi je SPIZ

– benificirana delovna doba: za koga?

● Problematika zalog

● Samouprava zdaj

– z novim Statutom precej sprememb

● Anuška Štifter

– delegatka 11. kongresa ZKS in članica CK ZKS

● Razmišljamo

– ...brez krčmarja

NAENKRAT TOLIKO DEMOKRACIJE, DA VERJETI NE MOREMO

● Volitve v neodvisni sindikat pred vrati ● Evidentiranje ne najbolj uspešno
● Potrebujemo živ stik

Nekaj pred novim letom so se na naših mizah pojavili majhni rdeče beli lističi, evidenčni listi za volitve v samostojen, neodvisen sindikat. Nanj smo lahko napisali svoje predloge za predsedniške funkcije v sindikatu podjetja, občine, panoge, republike. Lističe je bilo treba oddati v posebej za to pripravljene skrinjice, razporejene po oddelkih. S takim načinom evidentiranja smo dobili možnost predlagati ljudi, ki jim zaupamo in za katere menimo, da bodo zastopali in branili naše interese. 5. januarja so člani izvršnega odbora sindikata odprli skrinjice. Majhno število evidenčnih listkov v skrinjicah je pričalo, da zadeve nismo vzeli resno ali pa nas je nepričakovana demokracija zmedla.

Danica Avbelj:

Pričakovati je bilo, da sodelovanje ne bo množično, kajti tak način evidentiranja smo letos uvedli prvič. Mislim, da smo lahko že za naslednje volitve bolj optimistični. S tem načinom evidentiranja smo delavci dobili možnost predlagati ljudi, ki jim verjamemo. Res je bolj lagodno, če imaš imena že napisana, pa jih samo obkrožiš ali prečrtaš, vendar pa moramo

ne poznamo. Seveda pa ni nujno, da nekoga predlagamo, če menimo, da ne poznamo primerne osebe. Kar pa se tiče evidentiranja znotraj podjetja, mislim, da ne bi smelo biti težav. Vsak kandidat, ki se bo pojavil na evidenčnem listu in bo izpolnjeval pogoje, ki smo jih tudi objavili na oglasnih deskah, bo prišel na kandidatno listo. Volitve bomo izvedli na občnem zboru, ki bo letos tudi drugačen, kot druga leta. Bo namreč 20. januarja, to je v soboto ob 16. uri. Zakaj tako? Člani IO smo menili, da se 15 minut pred drugo uro ne moremo ničesar dogovoriti, zato smo se odločili za srečanje. Kdor bo zainteresiran, bo prišel, kdor pa ne, ne. Kakšna bo udeležba, danes ne morem reči. Ne vem. Lahko velika, lahko majhna. Tvegali bomo pač. Naj bo občni zbor res zbor v pravem pomenu besede, tak kot je bil včasih. Pripravili bomo tudi družaben večer. Ne mislim, da bo vse teklo, kot po maslu, saj pričakujemo začetne težave, veseli me pa, da smo počasi začeli pometati s starim, preživelim in da smo na začetku poti novega in boljšega sindikata.

Marjan Peterka:

Ljudje novitete težko sprejemamo, zlasti še zato, ker smo postali nezaupljivi. Tudi zdaj mislijo, da so demokratske volitve samo farsa, in da je vse že vnaprej pripravljeno. To pa je razumljivo. Štirideset let se je vedno le obljubljalo, a je vedno bil le delavec udarjen. Vse se je ustavilo na njegovih ramah in tudi zdaj kaže tako. Zato ni bilo pričakovati pretiranega navduše-

slediti demokratičnim tokovom, zato se mi novi način zdi primeren. Morda je nekoliko zmede prineslo evidentiranje za občino in republiko, ker ljudi

nja nad na novo danimi pravicami v zvezi z volitvami. Prej nasprotno: odprle so se stare rane razočaranj. Človeku, ki se z nizko plačo bori za preživetje, je presneto malo mar za nekakšno evidentiranje (kaj pa je sploh to, bo rekel?). Sicer pa osebno mislim, da bo v podjetju res izvoljen človek, ki ga bomo sami izbrali, ki bo ustrezal, ki bo zastopal naše interese. Močno pa dvomim, da bo tako v občini ali celo republiki.

Angelca Grošelj:

Kot dolgoletni sindikalistki se mi zdi, da je nov način evidentiranja lažji kot pa smo ga imeli prejšnja leta. Vedno smo se našli pred vprašanjem: koga predlagati za naprej? Iz leta v leto je bilo namreč manj ljudi pripravljenih delati v sindikatu, poleg tega pa je bilo treba gledati tudi na to, da bo delovna sredina z njim zadovoljna.

Nov, neodvisen sindikat čaka težka naloga. Osvoboditi se bo moral političnih in drugih pritiskov in začel delati samostojno. To gotovo ne bo lahko. Tudi od danes do jutri ne. Čaka ga še kaj drugega, kot ozimnica in sindikalne prodaje. Kakšnega človeka bomo izbrali? Vpliven sindikat, s prostimi rokami in seveda tudi večjo odgovornostjo potrebuje strokovno dobro podkovanega človeka, sposobnega delati z ljudmi in za ljudi. Želim mu vso srečo!

Helena Mohar:

Opažam, da na ponujeno svobodno evidentiranje ni odziva. Člani IO smo sicer s plakati po oglasnih deskah in z

lastnim angažiranjem storili, kar smo mogli, pa vendar se zdi, da ne dovolj. Glede na to, da je letos izbiranje sindikalnih predstavnikov povsem drugačno, bi se verjetno morali bolje pripraviti in izbrati drugačen način predstavitve in vzpodbujanja ljudi k sodelovanju.

Franc Bizilj:

Da, vem za evidenčne lističe, ki nam jih je na mizo natrosil sindikat. Vendar mislim, da smo se papirnate vojne že naveličali. Potrebujemo živ stik z ljudmi. Beseda o tem, kako je bilo doslej in kako nameravamo naprej, bi stokrat več zaleгла. Krepitev medčloveških odnosov lahko pripomore k zaupanju, od katerega se vedno polj poslavljamo.

Sprašujemo se, kakšen bo novi sindikat. Bo imel proste roke? Mu bomo zaupali? Zamisel o neodvisnem sindikatu je lepa, vendar pa - jo bomo uspeli izpeljati?

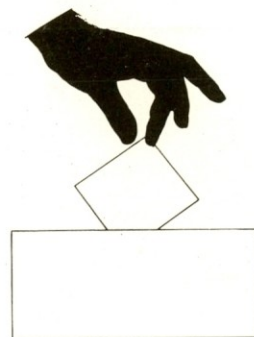
ml

OD MARCA NAPREJ DRUGAČE

- Naša samouprava po novem statutu
- Dva voljena organa upravljanja, trije izvršilni organi

Z novim statutom smo se v Tosami odločili za bistveno skrčenje samoupravnih organov. Tako bomo marca na volitvah izbirali le delegate v delavski svet in disciplinsko komisijo. **Delavski svet** v bistvu ostaja nespremenjen, 15-članski organ upravljanja. Spričo večje pristojnosti poslovnega organa se sicer pristojnosti delavskega sveta nekoliko zožijo, po drugi strani pa so mu dodane še pristojnosti, ki jih je doslej opravljala (ali bolje: naj bi jih opravljala) samoupravna delavska kontrola. **Disciplinska komisija** bo štela 3 člane, imela pa bo tudi znatno manj dela kot doslej, saj bo obravnavala le kršitve, za katere se lahko izreče disciplinski ukrep prenehanja delovnega razmerja. O ostalih kršitvah bo odločal in izrekal ukrepe poslovodni organ.

Zmanjšano je tudi število izvršilnih organov, ki jih imenuje delavski svet. Odslej ne bo več komisije za nagrajevanje in odbora za splošne zadeve. Njune pristojnosti so razporejene v manjšem delu na delavski svet, večinoma pa bo odslej **gospodarski odbor** odločal o zadevah, ki so bile doslej v domeni komisije za nagrajevanje, pristojnosti odbora za splošne zadeve pa so dodane **komisiji za delovna razmerja in družbeni standard**. Ostane samo še **komisija za vzpodbujanje in usmerjanje ustvarjalnosti pri delu** oziroma bivša komisija za inovacije. Skrčitev organov upravljanja pomeni nacionalizacijo dela in stroškov, zaradi kompleksnejšega pregleda nad problematiko iz posameznih področij pa pričakujemo tudi večjo kvaliteto dela.

»SPREJELI SMO IZZIV KRIZE«

● Anuška Štifter, delegatka kongresa ZKS, o usmeritvah ● Resen političen pristop ● Le ena od političnih organizacij

Odgovor na izziv krize so slovenski komunisti strnili v programskem dokumentu za 11. kongres, ki se je iztekel konec lanskega leta. »Za evropsko kakovost življenja« je slogan, ki vabi. Tudi kogar politika ne zanima pretirano, je lahko občutil, da je bil zadnji kongres nekaj posebnega: kritičen, zavedajoč se politične konkurence in pripravljen na spremembo lastne organizacije. Kako pa je kongres doživela Anuška Štifter:

»Kongres ni bil pompoznen, pač pa je izpričeval resen političen pristop. Delegati smo občutili, da se partija dobro drži in da ima vodstvo, ki uživa zaupanje. Cilji so jasni in dosegljivi.

V programski dokument sprejet na 11. kongresu ZK Slovenije smo zapisali, da je za nas Jugoslavijo prva zavestna in prostovoljna odločitev. Posebno podporo je doživelo stališče, ki pravi »hočemo soustvarjati Jugoslavijo, ki bo temeljila na spoštovanju razlik in ne na vsiljevanju tuje volje, državo, ki ji bodo svoboščine in pravice državljanov najvišja vrednota. Naš kongres je pokazal, kaj in kdo teži v Jugoslaviji, ki jo želimo, pa tudi, kdo jo razbija.

11. kongres se zavzema za aktivno vlogo slovenskih komunistov pri pripravi na 14. kongres ZK Jugoslavije. Stališče kongresa je, da bi se ugled in vloga Jugoslavije okrepila in to ob enakopravnem sodelovanju ZKS in vseh drugih republiških organizacij. ZKJ ni več in ne bo nikoli več mogla biti enotna organizacija v starem smislu. Kam bi težnje vodile po njenem

obnavljanju v takšnem smislu, so nazorno pokazali dogodki v Romuniji.

ZKS ne teži k nobenemu posebnemu položaju v ZKJ, k asimetričnosti in še manj k privilegiranemu položaju v ZKJ. Nikakor pa ne mislimo, da se bo preobrazba ZKJ lahko zaključila na 14. kongresu ZKJ. To je dolgoročen proces, ki bo sklenjen s sprejemom novega programa in statuta ZKJ.

11. kongres ZK Slovenije je pooblastil delegate ZKS za 14. kongres ZKJ da se »dosledno zavzemajo za preoblikovanje ZKJ z zvezo samostojnih republiških organizacij«, ki se svobodno povezujejo v ZKJ. Posebno nezadovoljstvo članov ZK zbuja zlasti ocene, da gre za težnjo ZKS, da si zagotovi privilegiran, asimetričen položaj v ZKJ. Če ima kdo tak položaj v ZKJ, potem to gotovo ni ZKS, ampak tisti, ki stalno poskušajo prikazovati ZKS za dežurnega krivca za stanje v Jugoslaviji in SR Srbiji.

Večkrat se je že pokazalo, da imajo organi ZKJ različen odnos do posameznih republiških organizacij, pri čemer je položaj ZKS vse prej kot privilegiran. Tako je na primer CK ZKJ v Skupščini SRS obravnaval in obsodil ustavne amandmaje k ustavi SRS kot nasprotne Ustavi SFRJ. Povsem drugačen odnos se kaže v zadnjih tednih do druge republiške organizacije ZK Srbije potem, ko je s strani Srbije prišlo do enostranske blokade, čeprav gre za protiušten akt, ki je v nasprotju z usmeritvami ZKJ in ZK Srbije. Torej to ni edini ali bistveni razlog za našo zahtevo h koreniti preobrazbi ZKJ in v njej samostojnost republiških organizacij, za kar govori tudi veliko zgodovinskih in aktualnih političnih razlogov.

Pravica ZKS je, da se znotraj ZKJ in še zlasti na 14. kongresu ZKJ bori za enakopravno pozicijo in takšen položaj, da bo povsem jasno, da smo in

ostajamo v ZKJ kot njen enakopraven in svoboden del, torej kot svobodna republiška organizacija.

Pripravljeni smo na vse. Zavedamo se, da postajamo le ena od političnih organizacij, ki navsezadnje lahko na prihodnjih volitvah doživi tudi poraz, ki pa ne bo poraz v pravem pomenu besede. Bo samo elan za še večja prizadevanja v pripravi na nove volitve.

Anuška je bila izvoljena tudi v CK ZKS. Nad izvolitvijo je presenečena, saj je ni pričakovala. Načina dela v CK ne pozna, vendar pa bo svojo funkcijo prizadevno in s ponosom opravljala.

Tudi mi ji od srca čestitamo ob izvolitvi in ji želimo, da bi njena organizacija cilje in naloge tudi izvršila tako smelo, kot si jih je zastavila.

NA POTEZI JE SPIZ

● Benificirana delovna doba ● Seznan delovnih nalog je pripravljen

Obljubili smo, da bomo o poteku ugotavljanja benificirane delovne dobe sproti poročali in to obljubo tudi izpolnjujemo.

Pripravljen je seznam delovnih nalog, na katerih pride v poštev benifikacija:

- mikalnica: mikalec I. II. III.;
- belilnica: čistilec vlaknin pri pripravi bombaža, upravljalca baterja, pomočnik upravljalca baterja;
- pripravljalnica: previjalka osnove, snovalka na Saškem stroju, snoval-

- ka na angleškem snovalu, pomočnica snovalke, škrobilec, pomočnik škrobilca, previjalka votka;
- tkalnica ovojev: tkalka Müller I, II, tkalka 2 in 3 stroji, vdevalka in privezovalka, previjalka votka;
 - tkalnica šir. tkanin: vdevalka in privezovalka osnov, natalka votka, tkalka, pomočnica tkalke;
 - odd. netkanega blaga: upravljalec linije-termični postopek, upravljalec linije – kemični postopek, pomočnik upravljalca linije – kemični postopek, pripravljalec mešanice, mikalec.

Delavski svet Tosame je že sprejel sklep o plačilu posebnega prispevka za čas od 1. 11. 1984 dalje. Seznam delovnih nalog smo tudi že oddali Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Tako lahko kmalu pričakujemo obisk njene strokovne komisije, ki bo pregledala posamezne

delovne naloge in ugotovila, ali izpolnjujejo pogoje za benifikacijo.

Osební dohodki v letu 1990

Na prvi pogled je v današnjih nestabilnih časih na začetku leta težko pisati o tem, kakšni bodo osebni dohodki v celem letu. Ko pa stvar nekoliko razmislimo, odgovor vendarle ni tako zelo težak: **vsak mesec bomo izplačevali maksimalne osebne dohodke, kot jih bo dopuščala zakonodaja, rezultati in likvidnost.** Tega pravila se držimo že kar nekaj let, kar nam omogoča, da se višina naših osebnih dohodkov stalno giblje okoli republiškega povprečja, v zadnjem letu pa ima celo tendenco preseganja tega povprečja. Z začetkom leta 1990 so bili OD zamrznjeni na nivoju neto izplačil za november 1989 povečanim za do 20 %. Ta omejitev bo predvidoma veljala celo I. polletje 1990. Ker je omejena masa sredstev za **neto** osebne dohodke, ki jih smemo **mesečno** izplačati, to pomeni, da na to maso **ne** vpliva daljši ali krajši mesec, višji ali nižji prispevki iz OD, niti večje ali manjše število zaposlenih. V vsakem primeru smemo v DO Tosama mesečno razdeliti za neto OD 3.764.000 K din, kar pa obenem pomeni, da bi morebitno povečanje števila zaposlenih znižalo osebni dohodek na zaposlenega. Edina izjema, ki omogoča rast OD v I. polletju 1990, je rast tečaja DEM. V tem primeru bi se OD lahko povečali za enak % kot bi se povečal tečaj DEM, ki je zaenkrat postavljen na nivo 7 din za 1 DEM. Za tista podjetja, ki bi po ZR 1989 ugotovila, da jim rezultati dopuščajo izvedbo poračuna OD po ZR, pa zakon dopušča možnost, da lahko delavcem izdajo obveznice v višini poračuna, izplačilo teh obveznic pa je dovoljeno šele po 30. juniju 1990. Seveda bomo v Tosami izkoristili tudi to možnost, če nam bodo le rezultati to dovoljevali.

Trenutno je to vse, kar vemo o obetih politike delitve OD v letu 1990. Za konec naj le še poudarim, da bo v končni fazi od vseh kriterijev še najbolj odločilen kriterij likvidnosti, saj se v skrajnem primeru lahko zgodi celo to, da nam kupci z neplačevanjem naših računov omogočajo izplačilo zakonsko dovoljenih OD, ker pač ne bo sredstev zanje. Upam in verjamem pa, da ob stalnem in pozornem spremljanju ažurnosti plačevanja posameznih kupcev, do tako drastičnih razmer le ne bo prišlo. Marjan Mlakar

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov za mesec november 1989

Poročilo o gibanju osebnih dohodkov v mesecu novembru 1989 vsebuje podatke po oddelkih, sektorjih in za celotno DO.

Podatki vsebujejo osebne dohodke za polni delovni čas in osebne dohodke pripravnikov.

Povprečni, najnižji in najvišji osebni dohodek povzemamo po metodologiji obrazca RAD - 1.

Najnižji osebni dohodek je bil dosežen v oddelku sanitetne konfekcije, na delih in nalogah ocenjenih s 3. kategorijo in z dosegom delovnih rezultatov 14 % in s faktorjem delovne dobe 2 %.

Albina Kosmač

POROČILO O GIBANJU OD V DO TOSAMA ZA MESEEC NOVEMBER

Štev. poročila 11/89

RAZREDI V 000 din	PROIZVODNI SEKTOR														VOD. PS	VOD. DO	D O TOSAMA
	PR	TO	TST	BE	VO	MI	SK	OK	PMS	PS	SKS	ERS	KS	TRS	SON		
← 27000	1	3				1	46	10	2	1							56
27000-28000	2	3				1	20	17	2	2							54
28000-29000	2	6	2			1	22	21	10	10							76
29000-30000		4	3				21	14	10	5				1	1	1	70
30000-31000	4	3	3				24	8	10	1				10			40
31000-32000	4	3	4				14	2	17	10				16			34
32000-33000		4	2	2			8	2	4	5			1	10			47
33000-34000	2	8	3	1			1							4	2		40
34000-35000		1	6	2	1	2	1	1	5				3	1	1		34
35000-36000	1	1	5	2	2	2				1	1	1	3	7	3		51
36000-37000	1	1					1						2	1	3		17
37000-38000	1	1					1						1				22
38000-39000	1		2			2	3	1					1	1			12
39000-40000	3		1	1	1	3							1	1			14
40000-41000	1	2	1	2	1	1					2		1	1	4		13
41000-42000	1	2	1	2	3	3					2		4	3			23
42000-43000	1		1	1	2	1	1				1	2	3	5	4	1	14
43000-44000	1		1	1	1	1					2		2	3			13
44000-45000	1	1	1	2		3			1					1	6		16
45000-46000		2	1	1	1	1				2			1	8	3		13
46000-47000						3								4			6
47000-48000	3	2	3	4	3	2	3	2	3	6	3	2	17	34	4	1	34
SKUPAJ	28	54	52	28	24	170	82	66	54	8	34	22	33	75	2	2	814

POVPREČNI OD 30.015.956

NAJNIŽJI OD 20.118.600

NAJVIŠJI OD 82.436.100

Delovni koledar 1990

Bistvena posebnost delovnega koledarja za leto 1990 je, da so vse sobote predvidene kot dela prosti dnevi razen solidarnostne sobote 5. maja. Ker še vedno velja zakonska obveznost 42-urnega delovnega tedna, omenjena posebnost prinaša s seboj tudi določene manj ugodne posledice. Te so predvsem naslednje:

1. Pri starem delovnem koledarju smo z več ali manj delovnimi sobotami v posameznem mesecu lahko uravnavali **število plačanih dni v mesecu**. Sedaj to ne bo več mogoče in posledica tega bo precejšnje nihanje mesečnih OD od meseca do meseca, saj število plačanih dni nima med 20 in 23, s čimer nihajo OD za do 15 %. Zaradi zamrznitve neto mase sredstev za osebne dohodke v I. polletju 1990 je delavski svet sprejel sklep, naj se v času zamrznitve razpoložljivih sredstev za OD v ERS avtomatsko prilagaja vrednost kategorij številu plačanih dni v mesecu tako, da bodo zagotovljeni vsak mesec približno enaki prejemki. Zato v času veljavnosti zamrznitve neto mase sredstev za OD omenjenih nihanj zaradi števila plačanih dni ne bomo občutili.
2. Delovne sobote so nam omogočile tudi ustvarjanje tako imenovanih »prazničnih mostov«, katerim se tudi pri novem koledarju sicer ne odpovedujemo, vendar pa si jih lahko privoščimo le z uvedbo **kollektivnih dopustov**. Delovni koledar za leto 1990 zato zahteva od vsakega delavca 4 dni kollektivnega dopusta, katerega bo kadrovska služba ločeno prikazala in odštela že na odločbah o dopustu za leto 1990.
3. Ker bo potrebno po novem v petih dneh opraviti 42-urni delovni teden, to pomeni, da se delovni dan podaljša od **8 ur na 8 ur in 24 minut**. Teh 24 minut pa bomo pridobili na naslednji način:
a/ čas za malico bomo skrajšali iz 30 min na 21 minut in s tem pridobili 9 minut ter

b/ delovnik podaljšali iz 8 ur na 8 ur in 15 minut.

Podrobnejša tehnika podaljšanja delovnika za 15 min. je razvidna iz gradiva SON o premakljivem delovnem času.

4. Probleme, ki bi se utegnili pojaviti s podaljšanim delovnikom na področju **voznih redov avtobusov**, bomo reševali s pomočjo premakljivega delovnega časa. Do določenih težav s tem v zvezi bo prihajalo v prvih dveh mesecih tega leta, ker tehnične zmogljivosti za registracijo delovnega časa še ne omogočajo premakljivega delovnega časa za celotni kolektiv. Po zagotovitvi SON naj bi se te stvari uredile v dveh mesecih.
5. Zaradi spremenjenega delovnika se **urne norme** niso spremenile, pač pa je bil potreben preračun **dnevni norm**, kar je že izvedla normirska služba v PS.

Delovni koledar 1990

JANUAR	FEBRUAR	MAREC
P 1 8 15 22 29 T 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24 31 Č 4 11 18 25 P 5 12 19 26 S 6 13 20 27 N 7 14 21 28	P 6 13 20 27 T 7 14 21 28 S 8 15 22 29 Č 9 16 23 30 P 10 17 24 31 S 11 18 25 N 12 19 26	P 8 15 22 29 T 9 16 23 30 S 10 17 24 31 Č 11 18 25 P 12 19 26 S 13 20 27 N 14 21 28
APRIL	MAY	JUNIJ
P 2 9 16 23 30 T 3 10 17 24 31 S 4 11 18 25 Č 5 12 19 26 P 6 13 20 27 S 7 14 21 28 N 8 15 22 29	P 7 14 21 28 T 8 15 22 29 S 9 16 23 30 Č 10 17 24 31 P 11 18 25 S 12 19 26 N 13 20 27	P 4 11 18 25 T 5 12 19 26 S 6 13 20 27 Č 7 14 21 28 P 8 15 22 29 S 9 16 23 30 N 10 17 24
JULIJ	AVGUST	SEPTEMBER
P 2 9 16 23 30 T 3 10 17 24 31 S 4 11 18 25 Č 5 12 19 26 P 6 13 20 27 S 7 14 21 28 N 8 15 22 29	P 6 13 20 27 T 7 14 21 28 S 8 15 22 29 Č 9 16 23 30 P 10 17 24 31 S 11 18 25 N 12 19 26	P 3 10 17 24 T 4 11 18 25 S 5 12 19 26 Č 6 13 20 27 P 7 14 21 28 S 8 15 22 29 N 9 16 23 30
OKTOBER	NOVEMBER	DECEMBER
P 1 8 15 22 29 T 2 9 16 23 30 S 3 10 17 24 31 Č 4 11 18 25 P 5 12 19 26 S 6 13 20 27 N 7 14 21 28	P 5 12 19 26 T 6 13 20 27 S 7 14 21 28 Č 8 15 22 29 P 9 16 23 30 S 10 17 24 N 11 18 25	P 3 10 17 24 31 T 4 11 18 25 S 5 12 19 26 Č 6 13 20 27 P 7 14 21 28 S 8 15 22 29 N 9 16 23 30

■ nedelje
■ prazniki
■ kollekt. dopust

□ prost. sob. in dr. dnevi
□ solid. sobota
□ 25. december

Kot vidimo, je spremenjeni delovni koledar s seboj prinesel tudi nekaj dodatnih zapletov, vendar verjamemo, da prednosti prostih sobot odtehtajo vse novonastale nevšečnosti. Za konec naj dodamo še to, da bomo takoj, ko bo to dopuščal spremenjeni Zakon o delovnih razmerjih, prešli na 40-urni delovni teden in s tem izločili probleme navedene pod 3. in 4. točko tega sestavka.

Marjan Mlakar

POSLOVANJE NABAVNE SLUŽBE V LETU 1989

Preteklo leto je bilo zanjilno po tem, da so nas vsakodnevno presenečale spremembe na področju cen kot tudi v sami kakovosti surovin in reprodukcijskih materialov.

Veliko je bilo razgovorov, dogovorov ali sporazumevanj na vseh ravneh s poslovnimi partnerji, vendar so dnevni vplivi cen imeli poglavitno dejstvo na ravni medsebojnih odnosov in pričakovanih ter planiranih dobav.

V drugem polletju, ko je »vodena« jugoinflacija prišla v takomenovano hiperinflacijo so se tudi v naši službi pojavili ceniki posameznih dobaviteljev, ki so vsakih 10 dni višali ceno svojim izdelkom. V zadnjem obdobju pa tudi to ni bilo dovolj, temveč so dobavitelji začeli svoje cene obravnavati v zahodnonemških markah, da bi bila situacija na tem področju jasnejša. Razume se samo po sebi, da smo morali v službi spremljati vrednostno razmerje med dinarjem : DEM in ta spopad je bil katastrofalen za našo takratno denarno enoto.

Vsakodnevno spremljanje tečajne liste, preračunavanje ene enote v drugo in vzdrževanje poštenih poslovnih odnosov z dobavitelji je zahtevalo velike psihične napore od posameznika v nabavi kot tudi od vodstva KS in direktorja podjetja.

Rezultanta vseh naporov pa se je mesečno odražala v materialnih zalogah v skladišču surovin in reprodukcijskega materiala. Na kratko povedano: uspeh poslovanja službe je bil tem večji, čim nižje so bile zaloge, vendar so te morale zadostovati za normalno obratovanje celotnega proizvodnega procesa pri nas. Zato bi se v imenu nabavne službe iskreno zahvalil vsem sodelavcem, ki so nas ne-sebično opozarjali na pričakovane spremembe, ki so jih prej zaznali kot mi in tako preprečili izpad proizvodnje in nastajanje novih dodatnih stroškov.

V fazi zniževanja zalog surovin in repromaterialov smo skupno dosegli že tako nizko raven, da nam vsaka nepričakovana dostava povzroča težave v poslovanju; če pa je ta material nekvaliteten in da ga vhodna kon-

trola rigorozno izloči, nam grozi prekinitev proizvodnje in s tem znižanje lanskoletnega dohodka ali letošnjega dobička.

Že nekaj časa v našem podjetju deluje TIM kakovosti, ki ga vodi glavni direktor in zunanji sodelavec dr. ČINČ.

Delovanje te skupine ljudi usmerja prodor kvalitete v vse pore delovanja in življenja v TOSAMI.

Ni moj namen, da bi v tem kontekstu ponazarjal visoke cilje, ki jih TIM programira za doseg resnične kvalitete DELA in PROIZVODOV. Vsi zaposleni moramo strmeti in te cilje tudi doseči, če želimo obdržati korak z ostalim razvitim svetom.

Tega dejstva se vsi zaposleni v nabavni službi in skladišču surovin tudi resno zavedamo in spoštujemo vsa navodila, ki nas usmerjajo k resničnemu uspehu. V vseh naših dogovorih s poslovnimi partnerji je vedno in povsod prisotna misel in ideja, da moramo že v podjetja pripeljati tako kvaliteten material, da kasnejših izpadov proizvodnje in reklamacij sploh ne bo. Takšna kvaliteta pa ima običajno tudi višjo ceno in v tržnem mehanizmu gospodarjenja v letu 1990 bomo dosegli tudi to realno osnovo za poslovanje službe.

Ko pa je material prispel v skladišče, ga vhodna kontrola strokovno pregleda in oceni, kaj je z njim. Če ga označi z zeleno obarvano etiketo, je sprejet in ga skladiščniki sprejmejo med svoje zaloge. Če pa je material označen z rumeno barvo, pomeni, da z njim kontrola še ni v celoti opravila strokovnega pregleda (strokovna ocena zahteva daljši tehnološki čas pregleda) in ko je ta pregled definitivno končan, ima material možnost da dobi: zeleno etiketo in vstop v skladišče, če pa dobi rdečo etiketo je zank, da je material nekvaliteten in se reklamira dobavitelju. Reklamacijo rešuje posamezni referent v nabavni službi, predvsem tisti, ki so material tudi naročili, oziroma so se konkretno dogovarjali z dobaviteljem o njem.

Skladišče surovin in reprodukcij-skega materiala, oziroma zaposleni sodelavci na tem področju, pa imajo potem na skrbi, da ta material, ki je shranjen v skladišču, ne izgublja na kvaliteti in vrednosti in da ob danih pogojih skrbijo za njihovo sistematično uporabo ali kolobarjenje. Tudi na tem področju kot povsod pride do iz-

raza resnost, iznajdljivost in sposobnost posameznika, da v danem trenutku najde najustreznejšo rešitev.

Vsa spremljajoča dokumentacija mora biti sistematično obdelana in pregledana ter uvedena v vse knjige in kartoteke tako, da ne more priti do nikakršnih nesporazumov: kdo je pošiljatelj, kdaj je material prispel, s

kakšnim transportnim sredstvom, kakšna je količina itd. Če je material v kvalitetnem in zahtevanem stanju, je vse v redu, če pa je sprožena reklamacija, so zgornji podatki bistvene važnosti.

To je samo grob prikaz dela v nabavi in skladišču in ljudje na tem področju morajo budno strmeti za tem, da vsak na svojem področju napravi kvaliteto vse, kar je njegova naloga. Vsako popraviljanje napak je drago in zamudno, vendar tega dela v preteklem letu ni bilo veliko.

Zavedati se moramo, da vsak na svojem delovnem mestu želi, da bi delali najbolje. Tudi sodelavci v nabavni službi, skladišču surovin in administraciji imajo enake motive in želje, vendar je bioritem v človeku tista sila, da se v različnih situacijah in obdobjih različno obnaša in tako delamo tudi nepotrebne napake, zato moramo s strpnostjo gojiti svoje medsebojne odnose, da bomo čim prej dosegli svoj cilj ter skupno srečo.

Glede blokade pa nismo imeli težav, razen firme TATKO iz Prokuplja, ki jo je vzel resno. R.Š.

mo te tvoje besede upoštevali pri svojem nadaljnjem delu.

Hvala ti za vse, kar si nam s svojim nesebičnim delom dal in pomagal.

JOŽEFI PESTOTNIK

Starejši delavci se še spominjamo pokončne, marljive, dosledne in delovne Jožefe, ki smo jo klicali PEP-CA!

56-letna se je v letu 1967 upokojila in se odselila ter šla živeti k svoji edini hčerki v Cerknico.

Jesen svojega življenja je preživljala v miru in sreči, kot je pravila na srečanjih upokojencev, katerih se je vselej, dokler ji je to zdravje dopuščalo, tudi udeleževala.

Takrat smo kramljali o življenju v še takratni Vati. Veliko težkih časov smo preživeli, vendar ni manjkalo svetlih trenutkov, saj smo znali biti tovariški, dobre volje in razumevajoči do sodelavcev.

Zadnjih nekaj let smo te obiskovali in ti želeli, da bi ozdravela, postala krepka kot nekoč, vendar tokrat je bila bolezen močnejša od tebe, morala si ji kloniti.

Spominjali se te bomo z dobro besedo in hvaležnimi izrazi za vse, kar si storila dobrega za našo TOSAMO.

V spomin CIRILU RAVNIKARJU

Mrzlega sobotnega popoldneva v mesecu januarju smo se zadnjič poslovili od upokojenega Cirila RAVNIKARJA.

Ni dolgo tega, ko smo te nekdanji sodelavci, prijatelji obiskali in ti zaželeli vse najboljše v novem, prihajajočem letu, z veliko željo, da hitro ozdraviš in uživaš lepote svojega kraja, ki si ga vedno občudoval in neizmerno ljubil.

A usoda je hotela drugače, tako nenadoma si odšel od nas, skoraj brez slovesa!

Spominjamo se časov, bilo je leta 1964, ko si prišel v naš kolektiv za voznika tovornjaka.

Vsi ki smo te poznali in sodelovali s teboj, smo vedeli, da se v tebi skriva mehko in pošteno srce, tovariški odnos do sodelavca.

Bil si vesten delavec, potrpežljiv, iskren in pogumen ustvarjalec vsakdanjih nalog.

Mnogokrat si nam v svojem značilnem nagovoru dejal: "Fantje, ne samo govoriti, treba je tudi narediti!"

Naj ti obljubimo, dragi Ciril, da bo-

ZAHVALE

Ob smrti moje drage mame Jožefe PESTOTNIK se najlepše zahvaljujem za podarjeni venec in izraze sožalja.

Hčerka Jožica Petrovčič

Prijeten je občutek, ko spoznaš, da nisi pozabljen tudi takrat, ko zaradi bolezni ne moreš med svoje sodelavce. Zato pristrčna hvala za obiske, tako predstavnikom sindikata kot sodelavcem.

*Helena HROVAT
iz sanitetne konfekcije*

Ob smrti najine drage mame Kristine, se sodelavkam, sodelavcem in sindikalni organizaciji zahvaljujem za vso pozornost.

*Štefka Kerč
Marta Zupanc*

Ob smrti mojega dragega moža se najlepše zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem iz otroške konfekcije za denarno pomoč in izraze sožalja. Zahvaljujem se tudi vsem tistim, ki so ga spremili v prerani grob. Enako tudi sindikalni organizaciji za denarno pomoč.

Sonja Kočar

Ob boleči izgubi drage mame in stare mame Frančiške Bizilj se iskreno zahvaljujem sodelavcem in sodelavkam iz oddelka PMS za podarjeno cvetje, izreke sožalja in denarno pomoč.

Enako hvala tudi sindikalni organizaciji za denarno pomoč. Zahvala velja tudi sodelavkam iz kemijskega laboratorija za izreke sožalja in obiska pri pogrebu.

Francka in Karmen Ravnikar

Prejeli smo

Z veseljem se spominjam celotnega kolektiva Tosame, od računovodstva, komerciala, tajništva, do poslednjega oddelka in vam želim srečne, zadovoljne Božične praznike in obilo zdravja v letu 1990

Marija Perko

Srečno, zdravo in polno delovnih uspehov v novem letu 1990 vam želi

vojak Slavko Pišek

Preklic

Preklicujem izjavo o Občinskem poročevalcu v novemberski številki, namreč, da maja objavljeni članek ni plačan niti v novembru. To je laž! Plačan ni bil niti v decembru.

Božiček

Razmišljamo

...BREZ KRČMARJA

Je že tako, da življenje redkokdaj prinese tisto, kar mi želimo. In če je življenje bivanje in sobivanje v času in prostoru, je to največkrat čas dandanašnji in prostor dandanašnji - balkanska krčma.

Krčma kot krčma, nikoli ne pijejo vsi gostje iste pijače, niti je ne preneajo vsi enako. Kot se sicer krčmi spodobijo se nekaterim kozla, drugi se zabaje namenijo domov, tretji si kot dobrovoljčki žvižgajo poskušajo poiskati novo krčmo.

Bi rekel, da jo najslabše odnesejo kozlači. Ne samo, da se obelodanijo vse dobrote, ki so jih zaužili; v sebi v bistvu preklinjajo nad (pre)mnočno pijačo in vsemi, ki boljše skozi pridejo, žele, da bi se ga nalili tako kot oni sami in da bi poslej vsi družno kozlali. To niti ni važno, da v pokozlano krčmo nihče več ne pride. Prišli so, se ga nacedili, razstavili svoje »notranje« dosežke, to pa je očitno vse, kar premore pijana pamet.

»Ladjarji«, ki so izgubili kurz zato, ker so jih kozlači nekoliko preveč silili k goltanju pijače, nekoliko pa tudi zato, ker so neodločni in nimajo prave mere do sebe in precenijo svoje zmožnosti le niso povsem zgubili razsodnosti in so odločno namenjeni v svoj dom, v varno zavetje. Nekoliko jih zna boleti glava, toda drugi dan bodo vseeno sposobni za jasen pogled na svoje dvorišče in tudi brez skrbi tudi zavijejo v krčmo - brez moralnega mačka, da so zasvinjali njen prag. Tudi drugi krčmarji jih bodo veseli vedoč, da se sicer znajo napiti, toda svinjarij za seboj ne puščajo.

Najbolje je seveda z žvižgajočimi dobrovoljci, ki imajo itak vstop v vsako krčmo. In ker to lahko store, jim zlasti kozlači zelo zavidajo. Smukajo se okrog njih, silijo z njihovo pijačo. Ker pa poznajo učinek ponujene pijače ostajajo pri svoji, ker jo poznajo in zato imajo tudi merico zanje. Potem poreko, saj tudi oni pijejo, gotovo so tudi kozlali. Ne bo držalo, kozlači so razpoznavni po svojih vsebinah trebuho izpraznjenih okrog vogalov.

Je že tako, da taka »vsebinska zadeva« nima lepega duha, zato si žvižgavci pač iščejo novo krčmo, tja pa bodo prišli tudi »ladjarji« z manjšim

zaostankom - razumljivo - njihova pot je nekoliko širša.

Tako se balkanska krčma prazni, povečuje pa se obisk v krčmi Evropa. Tam je sicer že gužva, toda kak prazen stol se še najde!

Milan Drčar

Ta kratke...

- Kongres partije v Bukarešti je pozdravil Lolić, pa je sestopil z oblasi.

Partijski kongres v Ljubljani je pozdravil tudi Lolić in sestopil z oblasi

... samo v drugem primeru manj boleče ...

- Ceausescu je odšel - ljudje so si is oddahnili, mi tudi, če bi Miloše-Lić...

- Ne čudim se konvertibilnosti dinarja - za en sam dinar dobiš dva maršala.

- Konvertibilnost dinarja je že v redu - sam bi rajši imel še KUVERT-i-BILNEGA.

- Matija Gubec, zbudi se! Začnimo drajno za staro pravdo. Država jemlje že skoraj pet desetin.

Strankar

Nagrade

Zakaj je direktor odpustil nočnega čuvaja? KER JE SPAL - je bil pravilen odgovor, srečo pa je prinesel naslednjim reševalcem:

1. nagrada - Ani Pavli - mikalnica
2. nagrada - Mojca Miketič - TŠT
3. nagrada - Ivan Pavlič - kotlarna

Čestitamo!

Uredniški odbor Tosame:

Vladka Berlec, Majda Štemphar, Zdenka Kokalj

Irena Šarc, Jana Vidergar

Jože Podpeskar, dipl. ing., Danica Avbelj - OOOSS,

Franc Gornik, dipl. ing. - OOOZK,

Iztok Mulec - OOOZSMS,

Nada Korošec - blagajnik,

Marijana Lubinič, dipl. iur. - glavni urednik.

Glasilo **TOSAMA** izdajajo delavci delovne organizacije TOSAMA, Vir, Šaranovičeva 35.

Izhaja enkrat mesečno v 1600 izvodih.

Tisk: TCP »Djuro Salaj«,

TOZD Papirkonfekcija Krško.